

Nyhetsbrev nr 3, september 2019

Välkommen till Tjänstemännens Egnahemsförening vid Storängen m.b.p.a:s tredje nyhetsbrev 2019.

Ordföranden - Barbro Sjölander - informerar

Ett väldigt roligt uppdrag hittills att vara Ordförande. Spännande frågor att arbeta med och en möjlighet att lära känna så många fler i området tack vare allt engagemang som medlemmar och andra har ställt upp med i olika aktiviteter och i styrelsen.

Strategidagen 18 augusti

Ni har fått ett separat mejl om den. Fortsättningen på den dagen är nu att vi försöker få till ett möte i början oktober med de som sa att de ville vara med i arbetet. På strategidagen valde vi två frågor:

FRÅGA 1: Nacka bygger stad

Driver vi rätt frågor? Vilka frågor vill ni att vi ska driva.

FRÅGA 2: Finansiering av förening och skola

På Höstmötet tänkte vi ta upp en fråga till och diskutera. Den kommer att handla om hur vi kan uppmuntra gemenskap och sociala kontakter. Exakt hur den formuleras hittar du i kommande kallelse till Höstmötet.

Vi hoppas att vi kan ha en strategi klar till vårmötet. Skolan behöver tydligare ägardirektiv och det kan vi bara få fram om vi i föreningens strategi tar fram hur vi ser på skolan.

Förskolan på Järlavägen

Vårt arbete med att visa representanter för nio partier runt i Storängen har gett oss en delseger. Kommunen har nu lagt utredningen som vilande för man är inte alls säkra längre på att man behöver en så stor förskola. En utredning om behov är nu påbörjad.

Det har varit väldigt trevligt att tillsammans med boende på Prästgårdsvägen och Hörnvägen få visa Storängen för alla dessa politiker och kunna peka på hur viktigt det är att

de hjälper oss att värna detta riksintresse. Vi har även arbetat med Naturskyddsföreningen i detta projekt och även de är helt emot att man bygger i denna skog på grund av dess naturvärden.

Vi kommer att återuppta våra aktiviteter så snart vi märker att kommunen fortsätter sin planering, men naturligtvis hoppas vi på att de lägger ner detta förslag.

Krossen

Som vi berättade om tidigare fick Skanska tillstånd att starta krossandet. Tingsrätten skrev att vi som förening inte hade rätt att överklaga. För att testa och se hur vi ska överklaga till exempel buller i fortsättningen har vi nu tagit in fullmakter från de närboende och överklagat till Mark och Miljödomstolen. Ska bli spännande att se om det är en framkomlig väg.

Buller

Buller är ett problem för många som bor här. Det kommer förutom från krossen både från Värmdövägen, Saltsjöbanan och Saltsjöbadsleden. Vi har aktiverat oss igen i bullret från Saltsjöbanan. Tillsammans med andra föreningar längs hela banan kräver vi att man, innan man inför tolvminuters trafik, håller sig till lagens bullerkrav + att man tar bort det så kallade skip stop som finns i bland annat Storängen. Skip stop innebär att tågen kör förbi oss vissa tider i rusningstrafik. Vi får alltså bara bullret men ingen nytta av tågen.

Ni som bor längs Värmdövägen och Saltsjöbadsleden mejla oss gärna på info@storangen.se om hur ni upplever bullret.

Vad gör vi i styrelsen?

Du vet väl att vi numera lägger ut alla våra protokoll. Vi gör dem ganska detaljerade för att ni ska kunna följa vårt arbete [Här](#) hittar du dem

Höstmötet 28 november

Jag hoppas få se många på höstmötet! Lägg in 28 november i din kalender redan nu. Vi som jobbar i styrelsen får energi av att många kommer och vill delta i diskussioner och umgänge. Vi har många nyinflyttade i området nu. Har du någon nära dig dra med dem på Höstmötet!!

På vårmötet valdes en person till valberedningen som inte är medlem i Egnahemsföreningen. Vi behöver alltså en person till valberedningen och det valet görs på höstmötet, torsdag den 28 november. Anmäl dig redan nu till info@storangen.se om du vill dra ditt strå till stacken.

Barbro

Nya skyltar uppsatta

Vid Ängen har två nya skyltar om att hundar inte får rastas på ängen satts upp. Totalt finns där fem sådana skyltar. Anslagstavlan som stod vid korsningen Ängsvägen/Storängsvägen saboterades i våras. En annan planeras.

Vid Egnahemsföreningens badbrygga i Järslasjön har föreningen satt upp en skylt om dykförbud samt en frälsarkrans.

Även vid den äldre badbryggan, i viken vid pumpstationen, har föreningen satt upp en frälsarkrans.

Nu hoppas vi att frälsarkransarna får hänga i fred så att de är intakta om olyckan skulle vara framme.

Kommande aktiviteter:

14 november - filmkväll i Storängssalen - torsdag den 14 november på kvällen bjuder Storängstraktens Villaägarförening och Egnahemsföreningen in alla som bor i Storängsområdet till en filmkväll i Salen. Vi börjar 18:30 med en enklare kall buffé. Puben är öppen till självkostnadspris. 19.00 rullar filmen igång. Tema: spaghetti-western Den gode, den onde, den fule från 1966 i regi av [Sergio Leone](#), med [Clint Eastwood](#), [Lee Van Cleef](#) och [Eli Wallach](#) i [huvudrollerna](#).

Anmälan genom att senast 3 november swischa namn & 200 kr till Marie Ahlgren 0709-808950.

Välkomna!

28 november - Höstmöte - Egnahemsföreningens medlemmar är välkomna på höstmöte torsdag 28 november klockan 19.30. Höstmötet är föreningens budgetmöte och brukar hållas i slutet av november. På höstmötet bestäms medlemsavgiften för det kommande kalenderåret. Motion till höstmötet lämnas till styrelsen **före den 1 november**, gärna

via info@storangen.se

Ordförande Barbro Sjölander kommer bland annat att berätta om det aktuella läget när det gäller planerna på förskolan vid Järlavägen samt hur strategiarbetet fortsätter efter mötet i augusti.

Dessutom behöver vi komplettera valberedningen med en person. Är du intresserad? eller vill föreslå någon? Hör av dig till styrelsen, via mejl info@storangen.se.

Välkomna!

15 december - Glöggmingel i Storängssalen - Söndag den 15 december klockan 14-16 är alla som bor i Storängsområdet välkomna på glöggmingel i Salen.

Välkomna!

Full fart på Ängsfesten

Den 8 september var det Ängsfest - i samarbete mellan Egnahemsföreningen och Storängstraktens villaägarförening.

Årets Ängsfest blev lyckad – den lockade cirka 50-60 personer, små som stora och spridda åldrar.

Fikat hade en strykande åtgång på Ängsfesten.

Chokladhjulet var laddat och lockade med både vinster och sidovinster!

Nyheten Volleyboll var en succé och utlovas även till nästa års Ängsfest.

Hoppa säck, boll i hink, äta kolasnöre snabbast och dragkamp blev det också till mångas förtjusning. Även en loppisförsäljare var på plats liksom några skott från en krukväxt.

Tack till alla som kom och som bidrog till en trevlig eftermiddag.
På hemsidan finns fler bilder från Ängsfesten.

Ängen - en njutning

I slutet av augusti var vi ett antal storängsbor som samlades vid den lilla ängen runt körsbärsträden på Ängen för slätter. Vi pratade om vad en äng är, vad man kan göra själv i sin trädgård och så fick man prova på att slå med lie. Halva ytan blev slagen med lie och – när alla gått hem – slogs resten maskinellt.

Vackra ängsblommor. Foto: Katarina Westman

Bara ordet äng är en njutning – blomsteräng, gräsäng, slätteräng. Man blir glad av att se en äng blomma. Insekter och andra smådjur blir också glada. Och så är en äng så mycket artrikare än en gräsmatta.

Vill man ha en äng i sin trädgård eller på sitt lantställe kan man tänka sig några olika ambitionsnivåer. För alla nivåer gäller att hålla marken mager och låta bli att gödsla och vattna.

Så ängsfrö

Den ambitiöse med en större yta startar kanske med öppen jord, som är väl rensad, och sår ut särskilt ängsfrö anpassat för typen av mark. Man kan plantera in önskade växter som man hittar på annat håll. Man får ha tålamod, för alla frön grov inte första året eller inte alls. Man får rensa och hålla efter.

Peter Alpkvist (till höger) berättade hur man slår med en lie. Henrik Folkesson lyssnade och lärde. Foto: Barbro Sjölander

Har man mindre yta och måttliga ambitioner så är det bara att släppa fram sådant som ändå växer i gräsmattan i fina små öar eller runt kanterna av trädgården. Det kan vara prästkragar, små blåklockor, kärringtand, vitklöver eller rölleka. Låt vårblommor vissna ner och fröa av sig.

Plantera vilda växter

I en sådan spontan blomsteräng är det ingen vits med att så i ängsfröer, eftersom det befintliga gräset lätt tar överhanden. Däremot kan man ju plantera in tuvor av vilda växter. Tusensköna/Bellis sprider sig villigt i gräsmatta.

Om man ändå vill så in ängsblommefröer är det bäst att gräva upp och renrensa en yta för detta, någon kvadratmeter eller mera, så att fröna får en chans.

Låt blommorna vissna

Det är ingen brådska med att klippa en blommande yta utan en fördel om blommorna får vissna ned och fröa av sig i lugn och ro. Tänk vad mycket tid och bränsle man sparar!

Sedan har vi det här spännande med slåttern. Förr i tiden var det viktigt för en jordbrukare att få in så mycket hö från slätterängarna som möjligt så att man hade foder till djuren på vintern. Korna gav också gödsel som var viktig för åkrarna. Ju mera hö, desto fler kor, desto mer gödsel och desto bättre spannmålsskördar.

Slåtter på Gotland någon gång i början av 1900-talet.

Fotot från Nordiska Museet.

Har man en större äng, kan man göra som på landet förr. En torr och solig dag i mitten av juli eller framåt augusti går man ut med sin vassa lie och slår gräset. Om vädret är perfekt med sol och lite vind, torkar gräset till hö på ett par dagar. På nätet kan man hitta instruktionsfilmer om hur man slår med lie. Glöm inte att bryna lien ofta, den blir fort slö!

Håll ängen mager

Det finns alternativ till lien. Kom bara ihåg att trådtrimmer och gräsklippare inte är några bra redskap om man vill anlägga och hålla en äng. Det slagna smulas sönder och tillför en massa kväve som göder marken. En äng måste ju hållas mager, annars blir det bara frodigt gräs.

Henrik Folkesson lärde sig att slå med en lie är en kunskap i sig.

Foto: Barbro Sjölander

En större röjsåg/grästrimmer med gräsklinga arbetar lite som en lie och skär av växtligheten nere vid marken. Ett alternativ är slåtterbalk, en maskin på två hjul som man skjuter framför sig. Som en utväg kan man hyra in "veteran" eller dylik som kommer med röjsåg + gräsklinga och gör jobbet.

Har man en slåtteräng gynnas den av att man fagar den. Det innebär att man går ut på våren innan det börjat spira ur marken och räfsar rent. Förutom att man får bort löv, skräp och allt visset från i fjol, blir det en liten luckring i marken som hjälper de nya små plantorna att komma upp.

Slutligen måste man hålla i minnet att det tar tid att få till en riktig äng! Flera år ...

Katarina Westman

Katarina Westman vid slåttern. Foto: Barbro Sjölander

När Cocktailbjudningar var på modet

Historiegruppen fortsätter sitt arbete med att samla in berättelser om livet i Storängen i Nacka.

Cocktailbjudningar var vanliga några decennier för omkring 50 år sedan.

Gunnar Nyberger till vänster, tredje personen från vänster är Anna Nyberger

Under 1940-1970 talet i Storängen var det inte ovanligt bland många familjer att bjuda varandra på cocktail. Familjen Nyberger på Storängens Strandväg 16 tycks ha varit flitiga med det.

Av almanackor funna i en låda på vinden i huset, framgår att det sociala livet stod på sin höjdpunkt under den perioden och att grannarna runt om träffades regelbundet på eftermiddagarna. Först tog man en cocktail, sedan kunde det lite senare ibland bli en middag.

Kungen av Storängen

Gunnar Nyberger i Storängssalen utnämnd till Kungen av Storängen.

Gunnar Nyberger, som då allmänt kallades Kungen av Storängen, tack vare sina många aktiva insatser för egnahemsföreningen, höll hårt på att cocktailen absolut inte skulle drickas senare än klockan halv fyra. Sedvänjan försvann med tiden, men den kan kanske återuppväckas?

Uppe i trädgården på Storängens Strandväg 16 finns det kvar en terrass, som fortfarande går under namnet Kungsterrassen efter den förre ägaren. Innehållet i almanackorna har bekräftas av en tidigare Storängsbon, Barbro Risberg, änka efter Thore Risberg som var en känd och uppburen Stockholmsfrisör under 1900-talets mitt.

Hon kan berätta om den glada tiden då man träffades och umgicks i trädgårdarna. Skulle vädret vara dåligt kunde de närmaste grannarna smita in i det gamla före detta hönshuset på Storängstomten och där dricka en grön cocktail och prata medan regnet föll.

Att du kom inte på fråga

Stilen och tilltalstonen var formell och obeveklig för var och en och i synnerhet för en nykomling i samhället. Det var inte ovanligt att se en dam fint klädd promenera i sin trädgård bland blommor och buskar med handväskan i handen.

Vid ett tillfälle sågs en roddbåt glida fram på Järlasjöns vatten. I en korgstol i båten satt gamla fru Zimmerman med parasollet uppspant, medan en annan dam rodde henne långsamt runt på sjön.

Anna och Gunnar Nyberger

Att dua varandra var det inte tal om. Familjen Risberg var nyinflyttad på Storängens Strandväg 18 och ännu inte etablerad och vid ett tillfälle behövdes en namnunderskrift på ett papper. Fru Risberg ringde till sin granne Fru Nyberger för att höra om det gick bra att komma över för att få en namnunderskrift bevitnad. Till svar fick hon att det gick an att komma, men först efter klockan halv sex för då har förste byråsekreteraren hunnit komma hem.

Sågade hål i staketet

Med tiden kom förhållandet mellan dessa familjer att bli ett helt annat och en öppning sågades upp i staketet mellan tomterna så att man kunde komma över till varandra obehindrat.

Thore Risberg berättade att det ofta hände sig, när han kommit hem efter arbetet, att han vinkades över på en drink hos Nybergers. Men ibland efter en tröttsam arbetsdag hände det att han hukande bland buskarna tog sig in i villan för att slippa den kvällsdrinken.

Helmer Jonsson, Gunnar Nyberger och okänd.

I dagboksanteckningarna kan man se vad som inhandlades och utöver de omfattande matinköpen var dryckesleveranserna avsevärda. Det sociala livet var viktigt att underhålla.

Christer Nottberg
Storängens Strandväg 16

Storängens Strandväg 16. Bilden troligen tagen i slutet av 1930-talet.

Nu önskar vi alla en härlig höst
Styrelsen